

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-442

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Pankakoski, Timo			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Politiikan taistelumetaforiikka Max Weberin politiikan teoriassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2006-09-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 169	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Politiikan taistelumetaforiikalla tarkoitetaan sellaista kielenkäyttöä, jossa politiikka kuvataan esimerkiksi taisteluksi, kamppailuksi, sodankäynniksi tai muuksi väkivaltaiseksi toiminnaksi. Työ käsittelee politiikan taistelumetaforiikkaa saksalaisen sosiologin, taloustieteilijän ja historioitsijan Max Weberin (1864–1920) politiikan teoriassa.</p> <p>Tarkastelu yhdistää toisiinsa käsiteanalyttisen lähiluvun, kontekstualisoidun aatehistoriallisen luennan, käsitehistoriaan kytkeytyvän metaforatutkimuksen sekä modernin metaforateorian näkökulmia. Työ pyrkii metaforisen kielen historiallisella ja kontekstuaalisella tulkinnalla hahmottamaan niitä merkityksiä, joita Weberin taistelumetaforat asiayhteydessään tulkittuina saavat. Osaltaan työ pyrkii myös edistämään metaforahistoriallisen lähestymistavan kehittymistä tarkastelemalla sen metodologisia lähtökohtia sekä käsittelemällä laajasti modernia metaforateoriaa.</p> <p>Työssä esitellään useita eri tapoja, joilla Weber käyttää taistelun (Kampf) käsitettä. Näitä ovat ainakin abstrakti ja eksistentiaalinen arvojen ja näkökantojen taistelu, yhteiskunnassa ja politiikassa esiintyvä latentti valintataistelu, Weberin sosiologisessa teoriassa esiintyvä aktiivinen ja pyrkimyksellinen taistelu sekä kirjaimellinen, fyysinen taistelu. Varsinaisten politiikan taistelumetaforien tulkintaa hahmotellaan suhteessa näihin. Poliitiikan taistelumetaforia luetaan myös suhteessa Weberin politiikkakäsitykseen ja perustuslailliseen teoriaan kokonaisuutena, jolloin korostuu taistelun ja valinnan (Auslese) periaatteiden sekä taistelumetaforiikan rakenteellinen funktio kokonaisteorian kannalta.</p> <p>Työssä käsitellään keisarillisen Saksan historiallisia erityispiirteitä, saksalaista poliittista kulttuuria sekä erityisesti konfliktuaalisuuden ajatukseen ja taistelukäsityksiin kytkeytyviä aatehistoriallisia tekijöitä. Osoitan, että ainakin osa Weberin taistelusanastosta periytyy suoraan (sosiaali-)darwinismista ja että samaa perua on myös Weberin taistelukäsitystä leimaava epämääräisen metaforisuuden ongelma. Käsitelen konfliktuaalisuuden teemaa saksalaisessa poliittisessa kulttuurissa, keisarillisen saksan aristokraattis-militaristista aatemaailmaa ja tämän suhdetta parlamentarismiin edellyttämään mentaliteettiin sekä taistelun ajatukseen ja käsitteeseen Weberin aikana yleisesti liitetyjä mielteitä ja konnotaatioita.</p> <p>Politiikan taistelumetaforiikka nostaa esiin kysymyksen politiikan ja väkivallan suhteesta, ja Weberillä tämä ilmenee erityisesti taistelun muodonmuutosten ja väkivallan muodonmuutosten teemoissa. Weber näkee taistelun muotojen kirjaimellisesti väkivaltaisesta taistelusta metaforisiin taisteluihin muodostavan tietynlaisen jatkumon, ja tämä sama ajattelumalli heijastuu myös hänen käyttämässään taistelumetaforissa. Tulkitsen politiikan taistelumetaforien olevan eräs tapa säädellä politiikan ja väkivallan välistä suhdetta, joka Weberin teoriassa osin nimenomaan rikkaan taistelumetaforiikan vaikutuksesta jää epäselväksi ja moniselitteiseksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords politiikka - käsitteet - historia metafora Max Weber			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			